

متن پرسش

با سلام. خداوند جل و علا و ملائکه مجرد محض هستند. ولی انسان و جن بعد مادی داشته و با آن به استكمال می رسند. حال لطفا بفرمایید که جمع این ها در هنگام خلقت انسان و دستور سجده به ملائکه و شیطان چگونه بوده و اساساً شیطان چگونه با وجود بعد مادی و انسان، در آن مقام و محضر حاضر شده اند؟

متن پاسخ

باسمه تعالی علیکم السلام مقام انسان به عنوان خلیفة الله یک بحث است، موضوع استكمال افراد مختلف برای رسیدن به آن کمال یک بحث دیگر. در مورد شیطان بحث این است که به عنوان یک موجودی که مثل انسان بُعدی معنوی و بُعدی مادی دارد در اثر عبادات در بُعد معنوی خود تا مقام ملائکه بالا رفته است و خداوند به آن مقام □ یعنی مقام ملائکه □ که شیطان هم در آن مقام بوده خطاب می کند که به مقام خلیفة اللهی انسان سجده کنند و همه سجده کردند مگر شیطان. موفق باشید